

भारतीय लोकप्रशासन संस्था, महाराष्ट्र शाखेमार्फत
विविध विषयांच्या अनुषंगाने होणा-या उजळणी प्रशिक्षण
कार्यक्रमास मान्यता व एक दिवसीय अनिवासी प्रशिक्षण
शुल्काचा दर निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : टीआरएन २०१६/५३३/प्र.क्र.१२३/१६/१२-अ,

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.

दिनांक : ०९ फेब्रुवारी, २०१७

वाचा : १. सामान्य प्रशासन विभाग परिपत्रक क्र.भालोप्र) १८/३१४/१०९१ रवका (दि.८.३.१९९१.

२. सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: यशदा-२०१५/१२५५/प्र.क्र.२४३/१५/१२-अ,
दि.३०.४.२०१६

३. कार्यकारी सहसचिव, भारतीय लोकप्रशासन संस्था, यांचे दि.२८.६.२०१६ चे पत्र.

प्रस्तावना :

संदर्भीय परिपत्रकान्वये भारतीय लोक प्रशासन संस्थेच्या महाराष्ट्र शाखेकडून शासकीय विभाग व महामंडळे यांच्या गरजा लक्षात घेऊन दरवर्षी आयोजित करण्यात येणाऱ्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांबाबत सूचना देण्यात आल्या होत्या.

२. तथापि, आता २०११ पासून महाराष्ट्र राज्यासाठी राज्य प्रशिक्षण धोरण अस्तित्वात आले आहे या प्रशिक्षण धोरणानुसार पायाभूत, उजळणी, बदलीनंतरचे, पदोन्नतीनंतरचे, नवीन विषय तोंडओळख इत्यादी प्रशासकीय प्रशिक्षण कार्यक्रमांतून प्रशासकीय कामकाजाच्या दृष्टीने आवश्यक विविध विषयांचे प्रशिक्षण देण्यात येत आहे. तथापि, यातील बऱ्याचशा विषयांबाबत येणाऱ्या अडचणींच्या निराकरणासाठी सखोल व विस्तृत माहिती प्रशासकीय कामकाज सुरळीत पार पाडण्यासाठी आवश्यक असते. तसेच, मोठ्या प्रमाणावर असलेल्या शासकीय अधिकारी /कर्मचाऱ्यांची संख्या पाहता, सर्वांना विविध टप्प्यांवरील प्रशासकीय प्रशिक्षण देण्यासाठी बराच कालावधी लागू शकतो. त्यामुळे अधिकारी व कर्मचारी यांच्याकरिता कार्यालयीन कामकाजाच्या अनुषंगाने सदर प्रशिक्षण उजळणी स्वरूपाचे म्हणून घेण्यात आल्यास त्याचा परिणाम शासकीय कामकाज अधिक कार्यक्षमतेने पार पाडण्यास नक्कीच होईल.

भारतीय लोक प्रशासन संस्थेच्या महाराष्ट्र शाखेस विविध विषयांवरील प्रशिक्षणासाठी मान्यता देणे आणि सदर संस्थेस अदा करावयाच्या शुल्काबाबत व इतर बाबींसंदर्भात सुधारित सूचना देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते. त्यास अनुसरून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :

भारतीय लोक प्रशासन संस्थेच्या महाराष्ट्र शाखेकडून, मंत्रालयीन संवर्ग व मुंबई आणि मुंबई उपनगर विभागातील शासकीय कार्यालयांसाठी खालील विषयांवरील प्रशिक्षण घेण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

- महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम, (वेतन निश्चिती/ रजा/ पेन्शन/वेतन)
- महाराष्ट्र नागरी सेवा नियम (वर्तणूक नियम/ विभागीय चौकशी/ पदोन्नती/ विभागीय परिक्षा/ बिंदू नामावली / ज्येष्ठता सूची/ मानीव दिनांक/सेवा प्रवेश नियम)
- माहिती अधिकार नियम २००५,
- महाराष्ट्र नागरी सेवा हक्क कायदा २०१५,
- विधान मंडळ सचिवालय, कामकाज पद्धती.
- न्यायालयीन कामकाज.
- कार्यालयीन कार्यपद्धती.
- अर्थसंकल्पिय कामकाज.

- लेखाविषयक कामकाज.
- तणाव व्यवस्थापन (निसर्गोपचार व योगाच्या माध्यमातून)

२. राज्य प्रशिक्षण धोरणान्वये नवीन विषयाची तोंड ओळख या एक दिवसीय अनिवासी प्रशिक्षणाकरिता या कार्यासनाच्या दि.३०.८.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये यशदा पुणे, विभागीय प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्था व जिल्हा प्रशासकीय प्रशिक्षण संस्थांसाठी रु.६००/- प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क दर निश्चित करण्यात आला आहे. त्यास अधिन राहून आता, भारतीय लोक प्रशासन संस्थेच्या महाराष्ट्र शाखेकडून घेण्यात येणा-या प्रशासकीय उजळणी प्रशिक्षणाकरिता रु.६००/- प्रति प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण शुल्क दर निश्चित करण्यात येत आहे. या प्रशिक्षण शुल्कानुसार सोबतच्या परिशिष्ट-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे प्रशिक्षण पूर्व बाबी, प्रशिक्षण दरम्यान बाबी व प्रशिक्षण नंतरच्या बाबी अंतर्भूत असून विवरणपत्रात दर्शविलेल्या टक्केवारीनुसार भारतीय लोकप्रशासन संस्थेने प्रशिक्षण शुल्क आकारावे.

३. भारतीय लोकप्रशासन संस्था या शाखेने सदर प्रशिक्षणाचा आराखडा, तयार करून विभागास सादर करणे आवश्यक राहिल. तसेच प्रत्येक मंत्रालयीन विभागाकडे प्रशिक्षणासाठी उघडण्यात आलेल्या लेखाशिर्षातून सदर प्रशिक्षणाचा खर्च भागवता येईल. त्याचप्रमाणे, सदर प्रशिक्षण कार्यक्रम मंत्रालयामध्ये घेण्याबाबत पुढील सूचना देण्यात येत आहेत:-

अ. या कार्यक्रमांना येणाऱ्या उमेदवारांसाठी संस्थेला जेवण, चहा, स्टेशनरी आणि शिक्षकांचे मानधन इ. गोष्टींसाठी आगाऊ तजवीज करावी लागते .यासाठी उमेदवारांची नावे मागविताना संस्थेतर्फे असे स्पष्ट केले जाते की, एखाद्या अधिकारी/कर्मचार्याचे नांव पाठविल्यानंतर ते रद्द करता येणार नाही .परंतु काही कारणामुळे एखादा अधिकारी/कर्मचारी कार्यक्रमास येऊ शकत नसल्यास विभागाने त्याच्याऐवजी दुसरा अधिकारी/कर्मचारी प्रशिक्षणासाठी नियुक्त करणे अनिवार्य राहिल.

ब. नामनिर्देशित अधिकारी/कर्मचारी अपवादात्मक प्रसंगी हजर न राहिल्याससुद्धा उमेदवाराची फी देणे विभागास बंधनकारक राहिल.

क. तसेच, सक्षम अधिकाऱ्यांच्या परवानगीशिवाय अनुपस्थित राहिलेल्या अधिकारी /कर्मचार्याकडून सदर प्रशिक्षणाचे शुल्क वसूल करण्यात येईल.

ड. या संस्थेने आयोजित केलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमांचे शुल्क भरण्यास काही विभागांकडून अक्षम्य दिरंगाई होत असते आणि संस्थेला त्यामुळे वारंवार पत्रव्यवहार करावा लागतो. तेव्हा सर्व विभाग प्रमुखांनी आपापल्या संबंधित विभाग / अधिनस्त कार्यालयांना याबाबतीत योग्य त्या सूचना द्याव्यात.

इ. एक दिवसीय उजळणी प्रशिक्षणासाठी एका सत्रामध्ये ४० ते ५० प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षणासाठी अंतर्भूत करण्यात यावे.

उ. या कार्यक्रमांसाठी नामनिर्देशित अधिकारी/कर्मचार्यांचे प्रशिक्षण शुल्क संबंधित विभाग/कार्यालयाने सदर प्रशिक्षणानंतर त्वरित भारतीय लोक प्रशासन संस्थेच्या महाराष्ट्र शाखेला अदा करावे.

४. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभाग, अनौ.संदर्भ क्र.८१९/ व्यय -४, दि.०३.१२.२०१६, यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०२०९१६२३४९२७०७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(नितीन खेडकर)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

१. कार्यकारी सहसचिव, भारतीय लोक प्रशासन संस्था, नवीन प्रशासन भवन, मंत्रालयासमोर, मुंबई- ३२
२. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई : ३२
३. मा.प्रधान सचिव (सेवा) यांचे स्वीय सहायक, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई : ३२
४. सर्व अपर मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, सचिव, मंत्रालयीन विभाग
५. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६. सर्व खाते प्रमुख (मुंबई / उपनगर मुंबई)
७. निवडनस्ती कार्यासन १२-अ.

शासन निर्णय क्रमांक: टीआरएन २०१६/५३३/प्र.क्र.१२३/१६/१२-अ,, दि.०९ फेब्रुवारी, २०१७ चे सहपत्र

परिशिष्ट-अ

प्रशिक्षण शुल्कामध्ये अंतर्भूत बाबींचे विवरण

संस्थेचं नांव	प्रस्तावित करण्यात आलेले प्रशिक्षण शुल्काचे दर	प्रशिक्षण शुल्कामध्ये समाविष्ट करण्यात आलेल्या बाबी व त्यांचे गुणांकन		
भारतीय लोक प्रशासन संस्था, महाराष्ट्र शाखा,		प्रशिक्षण शुल्कामध्ये अंतर्भूत बाबी	वर्ग	प्रशिक्षण शुल्क रक्कम
		१. प्रशिक्षण पूर्व बाबी	%	रुपये
		१. Training Needs Analysis(TNA) अहवाल लेखन	१	१०
		२. प्रशिक्षण आराखडा,	१	१०
		३. प्रशिक्षण वाचन साहित्य,	१	१०
		४. प्रशिक्षण साहित्य निर्मिती.	१	१०
		एकूण	४	४०
		२.प्रशिक्षण दरम्यान बाबी.	%	रुपये
		१. निवास व्यवस्था	-----	-----
		२. अल्पोपहार, भोजन व्यवस्था	२०	२००
		३. सभागृह व वर्ग खोली शुल्क		
		४. संगणक कक्ष	-----	-----
		५. नोंदणी व स्वागत शुल्क	१	१०
		६. तज्ञ व न्यायिक सल्लागारांच्या भेटीचे मानधन / प्रशिक्षकांचे मानधन	१०	१००
		७. तज्ञ सल्लागारांच्या भेटीच्यादरम्यानचा व इतर प्रवास खर्च	२	२०
		८. लेखन साहित्य छपाई खर्च	५	५०
		९. दृक-श्राव्य साधन पुरविण्यासाठीचा खर्च	६	६०
		१०.ग्रंथालय खर्च	-----	-----
		११.व्यवस्थापन खर्च	१	१०
		१२.पाणी पुरवठा व वीज बिल खर्च	-----	-----
		१३.कार्यालयीन खर्च	५	५०
		१४.सफाई व हमाल खर्च	२.५	२५
		१५.सुरक्षा व्यवस्था खर्च	--	---
		१६.अभिलेख कक्ष व माहिती संचयिका	-----	-----
		१७.गुणवत्तापूर्वक प्रशिक्षणावरील नियंत्रण खर्च	-----	-----
		१८. प्रमाणपत्र देणे	१	१०
		१९ अतिरिक्त सुविधा		
		१.खेळ सुविधा	---	-----
		२.वैद्यकीय सुविधा	----	-----
		३. दूरध्वनी	०.५	५
		एकूण	५४	५४०
		३. प्रशिक्षणानंतरच्या बाबी		
		१.परीक्षण व मूल्यमापन अहवाल	२	२०
		एकूण	२	२०
		एकूण १+२+३	६०	६००